

FOTO: NORDSKIFFER/JM

Fyra mätpunkter under fasadens ytskikt mätte brandutvecklingen.

Materialval har stor betydelse för brandutveckling

INFÖR BYGGANDET AV det skifferbeklädda punkthuset Fyrtornet på Lidingö genomförde byggherren JM och Nordskiffer ett brandtest i februari i år. Testet var en reducerad variant av SP Fire 105, som används vid test av fasadbeklädnad i flervåningshus.

Den färdiga höghusdelen har 22 våningar och en fasad i skiffert Otta Rost, monterad i ett fasadsystem med både skruv in i läkten av plåt och stormkrok.

Inför testet byggdes en ”mockup” av fasaden, med mätpunkter innanför fasadens ytterskikt. Branden startades i en brännkammare i botten av väggen.

– Förloppet ska likna en brand som uppstår i en lägenhet och tar sig ut genom ett fönster, säger Malin Tan, projektledare på Nordskiffer som har levererat skiffert.

RESULTATET AV TESTET visar att skifferfasaden var intakt efter branden. Även isoleringen innanför fasaden klarade

testet bra. Avhängigt för en brandsäker fasad är hur olika material samverkar, vilket även storskaliga brandtest visar, understryker Malin Tan och fortsätter:

– Kolla på isoleringens egenskaper till exempel! EPS-isolering smälter vid ganska låga temperaturer, klarar läkten att bära vikten av det? En läkt av aluminium hade gett vika vid de temperaturer som uppmättes i testet, och med vikten av smältande isolering har jag svårt att tro att resultatet hade blivit godkänt. En brandimpregnerad träläkt bakom skiffert hade fördröjt brandförloppet, men fattat eld så småningom och framkallat nedfallande sjök.

– Mest brandsäkert är förstås att endast använda sig av icke brännbara material rakt igenom. Där är till exempel stenull och glasull bra som isoleringsalternativ. Tillsammans med plåt i fasadsystemet och sten i ytterskiktet har du en riktigt bra kombination, säger Malin Tan. ■

Exportpris till Slite Stenhuggeri

”ETT ANRIKT FÖRETAG som genom sina idéer, sitt starka varumärke och sina unika produkter även tagit med sig det gamla in i framtiden samt vågat prova nya samarbeten och genom dessa satsningar har de lyckats på den internationella marknaden.”

Johan Lövgren tog emot priset.

Så löd motiveringen när Slite Stenhuggeri tilldelades Exportpris Gotland 2019. Företaget har bland annat levererat 1 300 kvadratmeter invändig väggfasad till tunnelbanestationen vid Frederiks kirke, känd som Marmorkyrkan, i centrala Köpenhamn.

– Det känns mäktigt att lilla Gotland kan få leverera till så stora projekt, säger Pernilla Lövgren på Slite Stenhuggeri till nyhetssajten Hela Gotland.

Slite Stenhuggeri bryter sten i Norrvänge i Lärbro och i Kappelshamn. 25 000–30 000 kvadratmeter sten per år blir till fasader, golv och bänkar i såväl privata hem som offentliga miljöer.

1 300 kvadratmeter kalksten har Slite Stenhuggeri levererat till Fredriks kirkes tunnelbanestation i Köpenhamn.

FOTO: OLE GRÅGE